

Behov for bedre kunnskap og praksis

Laila Granli Aamodt m.fl.
Samhandling mellom barnevern og BUP
 Kunnskapsutvikling i praksis. 333 s, ill.
 Oslo: Gyldendal Akademisk, 2011.
 Pris NOK 425
 ISBN 978-82-05-41212-5

Hovedforfatter er klinisk sosionom med bred erfaring fra arbeid med barn og unge i familier med alvorlige og sammensatte problemer. De tre medforfatterne er barnevernspedagoger. Målgruppen er studenter i helse- og sosialutdanningene på høyskoler og universiteter, men de ønsker også å nå de som arbeider innen videre- og etterutdanning i barneverntjenesten og psykisk helsevern – og ikke minst politikerne som legger premissene for de strukturelle rammene for tjenestene.

Fremstillingen bygger på praktisk erfaring og tar utgangspunkt i *Familien i sentrum*, et samarbeidsprosjekt som ble gjennomført i Bærum kommune i årene 2006–08. Boken er delt i tre deler. Den første delen handler om erfaringer og studier som dokumenterer behov for ny praksis i etablerte tjenester. Den andre delen omhandler teori og kunnskap i praksis – for praksis, og siste del dreier seg om endringer for praksis – i praksis. Litteraturlisten og stikkordregisteret dekker de temaene som belyses.

Til sammen er det 23 kapitler, inklusive ettertanker etter hvert kapittel. Forfatterne beskriver ulike arbeidsmåter (dialogmøter, nettverks- og oppstartsmøter) som kan bidra til bedring av samhandlingen mellom familien, familiens nettverk og tjenestene de har kontakt med. De utfordringene og misoppfatningene som instansene, og spesielt barnevernet og barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP), står overfor, belyses bl.a. ved tallrike sitater fra brukere og ansatte. Arbeid for å sikre at hjelpere bidrar til at familier som trenger bistand, får en hjelp de selv finner viktig, vektlegges. Videre legger forfatterne vekt på at barn og unge med alvorlig psykososial problematikk må sikres psykisk helsehjelp og prioriteres i BUP i større grad enn i dag.

Modeller for samarbeid og samhandling mellom instanser og dialog med pasient/bruker og familie er selvsagt både viktig og relevant. Dette er hovedbudskapet, men det blir for mange gjentakelser, mens eksisterende kunnskap og behov for utvikling av klinisk kompetanse om de komplekse biopsykososiale forholdene som kan danne grunnlag for hjelpebehov fra barnevern og BUP, knapt er nevnt. Sitater fra ansatte og fokusgrupper kan avspeile skepsis og til dels negative oppfatninger av hva en diagnose eller diagnostisk kartlegging kan innebære. Det er mange eksempler på svikt i kommunikasjonen mellom instansene og med pasient/bruker og pårørende.

Forfatterne dokumenterer mange viktige og relevante utfordringer for å bedre samhandling mellom barnevern og psykisk helse-tjeneste. Men boken er mindre egnet til å gi et bedre kunnskapsgrunnlag for god klinisk praksis innen BUP eller barnevern.

Inger Helene Vandvik
 Slependen

Gode møter er det gode liv

Emmanuel Ezra
Det goda mötet
 221 s. Stockholm: Norstedts, 2010.
 Pris SEK 151
 ISBN 978-91-1-302427-1

Er det lenge siden du tok deg tid til å stille deg selv spørsmål som: Hvorfor er jeg her? Hvor er jeg på vei? Hva er viktig i livet mitt, hva gjør meg glad, hva er det jeg viker unna? Gjør jeg nå mitt beste i jobben, hva hindrer meg? Hva gir mening i forhold til andre, til pasienter, til kolleger, til familien? Er mitt bidrag til de menneskene jeg møter, slik at vi begge føler oss sett? Da vil du kanskje ha utbytte av å spandere et par timer på denne utgivelsen. For slike og mange flere eksistensielle spørsmål er bakgrunnsteppet for denne boken, hvor forfatteren blander viktig lege- og livserfaring med kunnskap fra psykologi, filosofi og religion som er relevant for å få til gode relasjoner og dermed et godt liv.

Forfatteren er svensk kirurg, gift med en norsk psykolog og har fem barn. Intensjonen er å «utfordre, oppmuntre og utruste» leseren til å reflektere mer over seg selv og sine møter. For å få leseren engasjert bruker han først og fremst seg selv, sine egne erfaringer som kirurg, far og ektefelle til å belyse viktige faglige temaer. Det kan høres litt klamt, men han balanserer godt mellom det personlige og det allmenmenneskelige perspektivet. Man fornemmer hans ønske om å påvirke sin leser, samtidig som han har respekt for at leseren kan ha andre erfaringer og oppfatninger. Først og fremst vil han at leseren skal tenke seg om.

Ezra er innom mange viktige områder, f.eks. at følelser smitter, betydningen av å kjenne pasientens hele historie og å ta på alvor betydningen av de salutogene faktorene forståelse, håndterbarhet og meningsfullhet i eget og pasienters liv. Videre tar han for seg betydningen av nok utfordringer i jobben, emosjonell intelligens og selvfølelse og evnen til nærhet og empati. Andre temaer er at valget ikke står mellom å være en dyktig eller en empatisk lege, god klinisk kommunikasjon, å mestre trygghet og sinne hos pasienten og seg selv og å skape tillit. Forfatteren skriver også om å kunne dele følelser uten å bli grepet av dem, om å forholde seg til det døende menneske og om å reflektere over sitt liv.

Jeg tror at både medisinstudenter og leger i alle aldre som vil (eller bør?) stoppe opp litt og reflektere over hvordan man påvirker sine møter med andre, og hvor man vil med sitt liv, vil kunne finne noe til ettertanke i denne lille boken av vår svenske kollega.

Per Vaglum
 Avdeling for medisinske atferdsfag
 Institutt for medisinske basalfag
 Universitetet i Oslo